

تحلیل جامعه شناختی اقتدار سیاسی ایران بر ورزش
(مورد مطالعه: کاروان ورزشی اعزامی به المپیک ۲۰۲۰ ژاپن)

هوشنگ زمانی*

کمال جوانمرد**

محمد رضا اخضریان کاشانی***

چکیده

تحقیق حاضر باهدف شناخت فرایند تأثیر اقتدار سیاسی بر ورزش (مطالعه موردی: کاروان ورزشی اعزامی به المپیک و پارالمپیک ۲۰۲۰ ژاپن) انجام شد، تحقیق از نظر هدف کاربردی و ازلحاظ شیوه گردآوری داده‌ها کمی است، ابزار جمع آوری داده‌ها پرسشنامه محقق است، روانی صوری و محتوایی پرسشنامه توسط صاحب نظران تأیید شد و پایایی پرسشنامه ۰/۸۷ به دست آمده است، جامعه آماری در بخش کمی تعداد ۲۷۰ نفر از افراد اعزامی به بازی‌های المپیک و پارالمپیک ۲۰۲۰ است که بر اساس جدول مورگان ۱۵۵ نفر محاسبه شد و با روش نمونه‌گیری خوشه‌ای مورد آزمون قرار گرفتند جهت تحلیل آماری از نرم‌افزار Smart pls استفاده شد، یافته‌های تحقیق نشان داد اقتدار سیاسی بر ورزش اثرگذار است و در نتیجه می‌توان گفت اقتدار سیاسی ایران از طریق مؤلفه‌های مشروعیت‌سازی، همسوسازی، قدرت بر ورزش‌های المپیکی تأثیر گذاشته است.

* دانشجوی دکتری جامعه‌شناسی سیاسی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد علوم تحقیقات، تهران، ایران،

h.zamsni@gmail.com

** نویسنده مسئول) استادیار گروه جامعه‌شناسی، دانشگاه آزاد واحد شهر قدس، تهران، ایران

javanmardkamal@yahoo.com

ir.ac.amakashani@ut

*** استادیار گروه علوم سیاسی دانشگاه تهران، تهران، ایران،

تاریخ پذیرش: ۱۴۰۲/۰۲/۲۷

تاریخ دریافت: ۱۴۰۱/۱۱/۲۵

در تبیین نظری به موضوع می‌توان چنین نتیجه گرفت قدرت فوکویی، اقتدار سیاسی سنتی وبری گویای شرایط حاکم است.

واژگان کلیدی: اقتدار سیاسی، ورزش‌های المپیک، مشروعیت‌سازی، اقتدار سنتی، قدرت انضباطی.

مقدمه

این جمله‌ی فوکو که «هر جا قدرت هست، مقاومت هم هست» (فوکو، ۱۴۰۰: ۲۵)، نقطه‌ی شروع مناسبی برای پی‌گرفتن بحث ورزش و اقتدار سیاسی است، مقصود فوکو از جمله‌ی مذکور این است که هر جا که قدرت اعمال می‌شود مقاومت نیز حضور داد و به موازات شبکه‌ی روابط قدرت، کثرتی از صور نیز دیده می‌شود، فوکو در باز تقریری که از فرضیه‌ی قدرت-مقاومت می‌کند این استدلال را می‌آورد که اعمال قدرت را نباید صرفاً برحسب رابطه‌ی میان کارگزاران فردی یا جمعی، یا به‌عنوان رابطه‌ی مبتنی بر خشونت یا وفاق درک کرد، بلکه باید در حکم کل ساختار کنش‌هایی {تلقی کرد} که همه‌ی کنش‌های ممکن را در برمی‌گیرد، برمی‌انگیزد، تلقی می‌کند، می‌فریبد، آسان‌تر یا دشوارتر می‌سازد و در حالت‌های افراطی مطلقاً ممنوع یا محدود می‌کند، باین‌حال اعمال قدرت همیشه راهی برای تأثیر گذاشتن بر سوژه‌های کنشگر به دلیل کنش آن‌ها یا توانایی اقدام به کنش آن‌ها است، به‌عبارت‌دیگر، قدرت فقط روی سوژه‌های (فردی یا جمعی) آزاد اعمال می‌شود؛ یعنی سوژه‌هایی که کردار یا کنش آن‌ها در عرصه‌ای از امکان‌ها و انتخاب‌ها قرار دارد؛ بنابراین، قضیه‌ی «هر جا قدرت هست مقاومت هم هست» یعنی این که در ذات رابطه‌ی قدرت سرکشی‌های اراده و پافشاری بر آزادی نهفته که به‌طور مداوم رابطه‌ی قدرت را برمی‌انگیزد، «طبق استدلال فوکو، هر رابطه‌ی قدرتی بیانگر» (فوکو، ۱۳۸۲: ۶۸)، استراتژی مبارزه بالقوه است، به این معنا که سازوکارهای نسبتاً ثابتی که در جریان اعمال قدرت می‌توانند رفتارها را هدایت و نتایج را منظم و مرتب کنند، ممکن است به دست «بازی آزاد واکنش‌های متخاصم» از صحنه خارج شوند، به‌بیان‌دیگر، یکی از حدود هر رابطه قدرتی، رویارویی و تخصمی است که ممکن است آن را تضعیف کند یا از میان بردارد، عکس این مطلب نیز صادق است، یعنی حد یک

رابطه‌ی تخاصم، استقرار و تحکیم یک رابطه‌ی قدرت است، رابطه‌ای که سازوکارهای تأثیرگذاری برکنش دیگران، جای بازی آزاد نیروها و واکنش‌ها را می‌گیرد، به‌این ترتیب، روابط قدرت، که مقاومت (مبارزه نافرمانی و از این قبیل) شرط لازم برای وجود آن است، در میان حدود مرزهای تخاصم و پیروزی کامل و مطلق بر یک خصم قرار می‌گیرد که یک سوئزه دیگر هیچ‌گونه آزادی عمل نداشته باشد (اسمارت: ۱۳۸۵-۱۷۶-۱۷۴)، فوکو در تحلیل قدرت، کاری با اشکال سازمان یافته و متمرکز قدرت ندارد بلکه موضوع اصلی بحث او تکنیک‌هایی است که در نهادهای گوناگون تجسم می‌یابند، به سخن دیگر مسئله مورد بحث فوکو، اعمال، حوزه اجرا و اثرات قدرت است نه قبضه یا تصاحب قدرت، از دیدگاه فوکو به جای تمرکز بر انگیزه‌ها و منافع گروه‌ها یا طبقات در اعمال سلطه باید به تحلیل فرآیندهای پیچیده‌ای پردازیم که از طریق آن‌ها افراد به‌عنوان آثار قدرت اثر ساز تشکیل می‌شوند، قدرت شبکه‌ای است که همه در آن گرفتارند، افراد، مالک یا کارگزار قدرت نیستند بلکه مجرای آن‌اند، حقایق و خواسته‌ها از اثرات قدرت هستند، فرد، هم محصول قدرت و هم وسیله‌ای برای تشخیص و تبلور آن است، برای شناخت تاریخ، تکنیک و تاکتیک‌های قدرت باید از سطح فرد و یا به گفته فوکو «از سطح فیزیکی خرد» شروع کرد، یکی از مکان‌هایی که می‌توان در آن تبلور این مفهوم را دید ورزش است که هرکدام از نظریه‌پردازان جامعه‌شناسی به آن به‌گونه‌ای متمایز نگاه کرده‌اند اما آنچه همه اندیشمندان بران توافق نظر دارند این است که ورزش صرفاً کنشی بدنی نیست بلکه بسته به فضای شکل‌گیری آن دارای ابعاد سیاسی، فرهنگی، و اقتصادی و... است،

مارسل موس^۱ ورزش را کنشی فرهنگی دانسته و معتقد است که رفتارهای ورزشی از سنخ رفتارهای طبیعی نیستند بلکه فرهنگی‌اند و مجموعه‌ای از رفتارهای نمادی وابسته به حیثیت و موقعیتی را که هر فرد در سلسله مراتب اجتماعی احراز کرده است، دربرمی‌گیرد (هیل^۲، ۲۰۰۳: ۳۴۵)، تحلیلی مارسل موس زمینه را برای تحلیل‌های سیاسی و اجتماعی از ورزش را فراهم ساخت، اندیشمندانی مانند بوردیو نیز در قالب نوعی منطق عرضه و تقاضا و با نگاه طبقاتی کنش‌های

^۱ Marcel Moss

^۲ Hill

ورزشی را مورد توجه قرارداد (دو فرانس، ۱۳۸۵: ۷۴)، بورديو معتقد بود که نباید از یاد ببریم که ورزش بخشی ذاتی از آرمان اخلاقی است، یعنی همان منش اخلاقی اقشار مسلط طبقه متوسط که در مدارس خصوصی به ثمر نشست، توانایی ورزش در بسیج عمومی و تهییج احساسات، بهره‌گیری از آن جهت توسعه اقتصادی، ایجاد مشروعیت و ملت‌سازی و همگرایی ملی جذابیت‌های ویژه‌ای هستند که حکومت‌ها را از توجه به ورزش ناگزیر سازند، نکته حائز توجه این است که دیگر کشورهای جهان برای نشان دادن قدرت کمتر به مباحث قدرت سخت و رویاروی جنگی می‌پردازند و عرصه بیشتر به سوی اجرای قدرت نرم است، ورزش به عنوان یکی از ابزارهای قدرت نرم است، خلق مفاهیم جدیدی چون سیاست ورزشی، بازی سیاسی، دیپلماسی ورزشی نشان از خلق عرصه جدیدی برای تعاملات سیاسی در چهره‌ای متفاوت از میدان جنگ یا مذاکرات سیاسی عریان دارد، شکل‌گیری بازی‌های المپیک و پارالمپیک یکی از عرصه‌های که نشان‌دهنده گسترده‌گی دیالکتیک سیاست و ورزش بود، بازی‌های المپیک و پارالمپیک برای حکومت‌ها بستری برای توسعه مفاهیمی چون صلح جهانی، قدرت، اقتدار سیاسی و مشروعیت سیاسی خود به دولت‌های دیگر گردید، نمایش اقتدار و مشروعیت جایگاه، از نیازهای اولیه حکومت‌ها است که بقاء، شأن، اعتبار و حیثیت داخلی و بین‌المللی را حاصل می‌آورد، دولت‌ها برای حفظ و ارتقای اعتبار یا منزلت در داخل یا خارج در زمینه‌های مختلف سرمایه‌گذاری کرده، با بزرگ‌نمایی موفقیت‌ها در واقع به نمایش توان، دانش، صلاحیت حاکمیت خود پرداخته و مشروعیت خود را افزایش می‌دهند، برای نمونه، می‌توان از المپیک برلین ۱۹۳۶ یاد کرد که به صحنه نمایش توان رهبری هیتلر برای مخاطب داخلی و خارجی بدل شد تا ارتقای مقام آلمان از نهم المپیک به مقام اول المپیک طی چهار سال، گواه صلاحیت او برای رهبری آلمان باشد و در خلال این رویداد، نمایش توان آلمان به عنوان هشدار به دشمنان و تشویقی در جذب دوستان برای تحقق رؤیاهای رهبران آلمانی باشد (سنت، ۱۳۷۸: ۴۷)، به سخنی، ارتقا و یا پاسداری از اعتبار یک کشور از مؤلفه‌های اصلی منافع ملی قلمداد شده و انگیزه دولت‌ها برای دخالت در ورزش برای کسب احترام داخلی و خارجی با توجه به سودآور بودن آن حتی از منظر منطق سود و زیان کاملاً توجیه‌پذیر است، این خود گویای امری است که ورزش از بحث اصلی و نمادی برای فعالیت‌های صرف ورزشی

خارج شده بلکه به امری سیاسی نیز تبدیل گردیده است (دیلینی، ۱۳۸۷: ۱۱۰)، اما این که چگونه ورزشکاران در مسیر خود تا چه حد به این اقتدار دولت‌ها تمکین می‌کنند و چگونه دولت‌ها اقتدار خود را از چه مجرای بر نظام ورزش یک کشور اعمال می‌کنند جای سؤال و بررسی دارد، از سوی دیگر بررسی چگونگی نقشی که اقتدار سیاسی کشور در مجامع بین‌المللی بر ورزشکاران کشور دارد بسیار جای سؤال است، در حوزه جامعه‌شناسی و بر اولین اندیشمندی که اقتدار را توضیح می‌دهد؛ او اقتدار را چنین تشریح می‌کند اقتدار متضمن تمایل بی‌قید و شرط زیر دست به اطاعت است در این راستا سه گونه متمایز از اقتدار و سلطه مشروع قابل تمیز هستند (برتراند، ۱۳۷۱: ۶۹)، با ذکر این نکته که شاخص تفکیک آن‌ها همانا نظام‌های اعتقادی و مشروعیت دهنده‌شان هست (بلاو، ۱۳۸۴: ۱۰۸-۱۰۹)، با توجه به تعریف ارائه‌شده منبعی که هر کشور اقتدار سیاسی خود را از آن وام می‌گیرد متفاوت است بنابراین می‌تواند نمودهای رفتاری متفاوتی را در ورزش از خود نشان دهد، به‌عنوان مثال بر اساس تقسیم‌بندی وبر سه نوع اقتدار وجود دارد اقتدار سنتی، فرهمندان، عقلانی که هر کدام را به‌عنوان سیاست قالب دنبال شود عملکرد متفاوتی را از خود نشان خواهد داشت، این که نوع عملکرد ورزشکاران و هیئت ورزش‌های ایران در مجامع بین‌المللی نشأت گرفته از کدام نوع اقتدار است جای بحث و بررسی دارد چرا که هر کدام می‌تواند هم در سطح بین‌المللی، هم سطح جامعه هم سطح خردتری، تأثیراتی بر ورزشکاران داشته باشد، بنابراین با توجه به نکات مطرح‌شده سؤال اصلی که محقق به دنبال پاسخی برای آن است این است که آیا اقتدار سیاسی بر ورزش المپیکی کشور ناثیر می‌گذارد؟

پیشینه تحقیقات

هادیان و همکار (۱۴۰۱) در تحقیقی با عنوان «بررسی چگونگی تعامل ورزش-سیاست خارجی بر پایه «نظریه میدان» پتر بوردیو» چنین بیان می‌کند که ورزش مدرن، نقش و جایگاه مهمی در جهان معاصر دارد، با وجود گزاره مفروض «جدایی ورزش از سیاست»، باید اذعان کرد که رابطه دوسویه استواری میان ورزش و سیاست در حوزه داخلی و عرصه خارجی برقرار است، پژوهش‌های زیادی درباره تأثیر متقابل ورزش و سیاست انجام‌شده و نظریه پردازان اجتماعی در قالب نظریه‌های

«جامعه‌شناسی ورزشی» به این مقوله پرداخته‌اند، باین حال، در نظریه‌های روابط بین‌الملل در مورد رابطه «ورزش - سیاست خارجی» به لحاظ نظری کار پژوهشی چندانی انجام نشده است، از آنجایی که برای درک بهتر چرایی اهمیت ورزش در سیاست خارجی کشورها، وجود بستر نظری و چارچوب مفهومی لازم است، با طراحی یک مدل مفهومی با الهام از «نظریه میدان» بوردیو، می‌توان به توصیف و تبیین تعامل میان ورزش و سیاست خارجی مبادرت ورزید، پرسش‌های اصلی پژوهش عبارت‌اند از: ۱، ماهیت رابطه بین ورزش و سیاست خارجی چیست؟ ۲، میزان تأثیرگذاری ورزش بر روابط دیپلماتیک، و پیشبرد صلح در نظام بین‌الملل چیست؟ در فرضیه پژوهشی استدلال می‌شود که ورزش بین‌الملل به‌عنوان ابزاری مؤثر در سیاست خارجی با ایجاد فرصت برای دیپلماسی عمومی و افزایش قدرت نرم کشورها، به انعطاف‌پذیری و پیشبرد صلح در روابط دیپلماتیک کمک می‌کند، با رویکردی کیفی و استفاده از روش تحلیل مقایسه‌ای دیدگاه‌های علمی و شواهد موجود در منابع مکتوب، و تأکید بر دو عنصر نظریه پیتر بوردیو یعنی «میدان و سرمایه» و تعمیم آن به عرصه جامعه بین‌الملل و کاربست مؤلفه‌های «قدرت نرم» و «دیپلماسی ورزشی»، رابطه ورزش با سیاست خارجی و چگونگی بهره‌گیری کشورها از میدان بین‌المللی ورزش در راستای اهداف سیاست خارجی تبیین می‌شود.

شعبانی و همکار (۱۳۹۹) در تحقیقی با عنوان «الگوی راهبردی برنامه‌ریزی اداره امور ورزش بر اساس گفتمان امام و رهبری، قانون اساسی، تجارب جمهوری اسلامی و تجارب موفق بشری» موفقیت در ورزش و حوزه‌های ورزشی در میدان‌ها ملی و بین‌المللی، فراهم کردن امکانات ورزشی و معیشتی، برنامه‌ریزی اصولی و مدون، ترویج فرهنگ ایرانی - اسلامی به وسیله ورزش، روی آوردن عموم مردم به ورزش با توجه به نقش پررنگ آن در تأمین و حفظ سلامتی انسان و... از مهم‌ترین اهداف وزارت ورزش و جوانان و همچنین سازمان‌ها و نهادهای مرتبط با ورزش کشور است، بین وضع موجود اداره امور ورزش و وضع مطلوب آن فاصله‌ی نسبتاً زیادی وجود دارد، از این‌رو هدف این تحقیق دستیابی و ارائه الگوی راهبردی برگرفته از کلام ولایت‌فقیه و قانون اساسی، بهره‌گیری از تجارب موفق بشری است، نتایج حاصله عبارت‌اند از: توسعه سلامت جسمانی و روحانی، جوانمردی و جایگاه‌الای معنویت، ابتکار و نوآوری در ورزش، افزایش

سرانه‌ی امکانات ورزشی برای کلیه‌ی اقشار، توجه به ورزش بانوان، توسعه‌ی شایسته‌سالاری در امور مدیریتی ورزش و ترویج موازین اخلاقی، افزایش حضور بخش غیردولتی، فراهم کردن شرایط ورزش همگانی و توجه ویژه به ورزش نیروهای مسلح هست.

عزیزآبادی و بهشتی (۱۳۹۸) در مقاله‌ای با عنوان «جامعه‌شناسی سیاسی ورزش: تأثیر ورزش و ورزشکاران حرفه‌ای بر زندگی سیاسی» نتایج مقاله نشان داد که ورزش ابزار سیاسی - اجتماعی جدید و تأثیرگذار در صحنه سیاست جوامع قلمداد می‌شود و همچنین نیروهای اجتماعی توانسته‌اند با این پدیده، نسبت به گذشته توانمندی سیاسی قابل ملاحظه‌ای کسب کنند.

شاه رضایی و همکار (۱۳۹۷) در تحقیقی با عنوان «ورزش، سیاست و روابط بین‌الملل» مطالعات و بررسی‌های انجام گرفته، بیان‌گر تأثیرگذاری حوزه ورزش با تکیه بر قابلیت‌های نرم‌افزاری خود، در مؤلفه‌های اصلی سیاست و روابط بین‌الملل مانند امنیت، صلح، منافع ملی، قدرت، دولت - ملت‌سازی، اقتصاد، پذیرش سیاسی، همبستگی و همگرایی، ایدئولوژی، دیپلماسی ورزشی و قدرت نرم است، از سوی دیگر، حوزه ورزش همواره تحت تأثیر جهت‌گیری‌ها و رویکردهای حاکم بر سیاست و روابط بین‌الملل از سوی بازیگران دولتی و غیردولتی این عرصه قرار دارد.

شارکوف و همکار^۱ (۲۰۲۰) در مقاله‌ای با عنوان «جامعه‌شناسی ورزش و فضای تمرینات ورزشی: پیدایش اجتماعی و نظریه‌های جامعه‌شناسی» در سال‌های اخیر، اهمیت ورزش در روسیه به طرز چشم‌گیری افزایش یافته است، که این امر اساساً با میزبان رویدادهای ورزشی بین‌المللی، به ویژه المپیک و جام جهانی ۲۰۱۸ FIFA مشخص شد، نتایج نشان داد تأثیر ورزش بر روندهای اجتماعی افزایش یافته است. ورزش به عنوان یک حوزه معتبر اشتغال و یک مقوله مهم اجتماعی شروع به تقویت جایگاه خود در افکار عمومی کرده است، بنابراین، یک نیاز آشکار برای شناسایی رابطه فرهنگ جسمی با کل جامعه و با تمام عناصر ساختار اجتماعی و نهادهای خاص اجتماعی وجود دارد.

^۱ F. I. Sharkov, V. V. Silkin

برایان کلیفت و جاکوب بوستاد^۱ (۲۰۱۹) در مقاله‌ای با عنوان "ورزش و سیاست" چنین بیان می‌کنند که از اوایل دهه ۱۹۸۰، مطالعه ورزش و سیاست به یک حوزه مهم در تحقیقات دانشگاهی تبدیل شده است، با وجود این رشد، ورزش اغلب پدیده‌ای تلقی می‌شود که با سیاست همراه نیست، همراه با این تصور رایج که ورزش برای تحقیقات جدی بسیار بی‌اهمیت یا ناچیز است، ورزش و سیاست اغلب به هم پیوسته یا مورد توجه قرار نمی‌گیرند، انگیزه‌ای که برای تحقیق در حوزه ورزش و سیاست شد وجود رابطه مهم بین این دو است، اما آنچه در مطالعه این دو مفهوم باید در نظر داشت این نکته است که هم ورزش و هم سیاست با چالش‌های تعریفی همراه هستند، ورزش غالباً با یک فعالیت سازمان‌یافته ساختاری مرتبط باهدف، رقابتی، با فعالیت فیزیکی همراه است، اما مفسران، منتقدان و کاربردهای روزمره این اصطلاح غالباً آن را با ورزش و فعالیت‌های بدنی که مسلماً فعالیت‌های کمتر رقابت‌پذیر و ساختاریافته هستند، درآمیخته است، سیاست را نیز می‌توان در دو چارچوب مفهومی مشترک، متمایز و درعین حال هم‌پوشانی قرارداد: اولین مورد شامل افراد، فعالیت‌ها، فرایندها و تصمیمات در شیوه‌های اداره یک جمعیت مشخص است، مورد دوم درک وسیع‌تری از روابط قدرت و پویایی بین مردم دارد، که فراتر از درک دقیق نهادها و دولت است، در این زمینه، این بحث وجود دارد که آیا مطالعه ورزش و سیاست باید فقط بر روی اقدامات دولت متمرکز باشد، یا اینکه باید مفاهیم دیگری را نیز مدنظر قرارداد: مطالعه ورزش و سیاست در واقع شامل ایده‌های مقطعی «ورزش» و «سیاست» است، تحقیقات اولیه در مورد ورزش و سیاست بر جنبه دولتی‌تر سیاست، بررسی روابط بین‌المللی، سیاست، دیپلماسی یا ایدئولوژی سیاسی در کشورهای خاص، شهرها یا مناطق متمرکز بود، این اثر از اوایل دهه ۱۹۸۰ رونق یافته است، به‌طور هم‌زمان، کانون‌های تحقیقاتی با درک گسترده‌تر از قدرت، مرزهای ورزش و سیاست را تحت فشار قرارداد، سازمان‌های ورزشی، تیم‌ها، فدراسیون‌ها، سازمان‌های بین‌المللی، رویدادها، ورزشکاران و افراد مشهور، و همچنین تمرینات ورزشی و فعالیت‌های بدنی، با طیف وسیعی از تحقیقات سیاسی در رابطه با به‌عنوان مثال، فعالیت، حل تعارض، معلولیت، مسائل زیست محیطی، قومیت، بهداشت، حقوق بشر، قمار، جنسیت، صلح،

^۱ Bryan Clift and Jacob J. Bustad

لذت، نژاد، امنیت، جنسیت، عدالت اجتماعی، مسئولیت اجتماعی، شهرنشینی یا خشونت، لذا با گسترش دامنه مفاهیم سیاست در بستر جامعه سیاست به عناصری مانند ورزش نیز کشیده شد و لزوم این بررسی را هرچه بیشتر نشان داد.

سییل و همکاران^۱ (۲۰۱۸) در تحقیقی با عنوان «از ورزش سیاسی تا سیاست ورزشی: در مورد بسیج سیاسی مسائل ورزشی» هدف این مقاله بررسی این موضوع است که چگونه سیاسی شدن ورزش ممکن است اتفاق بیفتد، نشان دهد که چگونه نظریه جنبش اجتماعی ممکن است به چنین درک‌هایی کمک کند و به درک نظری بسیج سیاسی موضوعات ورزشی کمک کند، برای دستیابی به این هدف، ما یک چارچوب نظری سه‌بعدی را بر اساس نظریه جنبش اجتماعی ترسیم می‌کنیم، پس از آن، شش مورد از مسائل ورزشی کم‌وبیش مورد بحث را ارائه می‌کنیم: جنسیت، تمایلات جنسی، دوپینگ، دستمزدهای شدید، بوکس/خشونت و رشد استعدادها ناموفق، در نهایت، ویژگی‌های اصلی چارچوب نظری خود را در پرتو این موارد مورد بحث قرار می‌دهیم، ساختارهای فرصت سیاسی چگونه به بسیج سیاسی مسائل ورزشی کمک می‌کنند؟ عوامل فرهنگی چگونه در فرآیندهای سیاسی مربوط به ورزش تفاوت ایجاد می‌کنند؟ چه بازیگرانی در هنگام بروز مسائل ورزشی رقابتی درگیر هستند؟ هدف از این کاوش کشف این است که چگونه عوامل مختلف اجتماعی که در چارچوب نظری ما به آن پرداخته شده است در رابطه با چگونگی و چرایی تبدیل موضوعات ورزشی به سیاست اهمیت دارند.

روش تحقیق

با توجه به اینکه هدف پژوهش حاضر تحلیل جامعه‌شناختی فرایند تأثیر اقتدار سیاسی بر ورزش بود؛ روش پژوهش برحسب هدف، کاربردی؛ برحسب نوع داده، کمی توصیفی - پیمایشی؛ برحسب زمان گردآوری داده، مقطعی و برحسب روش گردآوری داده‌ها بود، جامعه آماری پژوهش تعداد ۲۷۰ نفر از افراد اعزامی به بازی‌های المپیک و پارالمپیک ۲۰۲۰ است که براساس جدول مورگان ۱۵۵ نفر محاسبه شد، ابزار گردآوری داده‌ها پرسشنامه است که از دو بخش

^۱ Ørnulf Seippel Håvard B, Dalen Morten R, Sandvik Gerd Marie Solstad

اطلاعات جمعیت شناختی و پرسشنامه محقق ساخته شناخت فرایند تأثیر اقتدار سیاسی بر ورزش است این پرسشنامه دارای ۴۴ سؤال و ۷ بُعد می‌باشد که در طیف ۵ گزینه‌ای لیکرت (کاملاً مخالفم تا کاملاً موافقم) طراحی و تنظیم شده است و به ترتیب از ۱ تا ۵ نمره گذاری شده است تعیین روایی و پایایی پرسشنامه: برای سنجش روایی محتوا پرسشنامه باید مشخص گردد که تا چه اندازه آیتم‌های مربوط به هر یک از مؤلفه‌های تمایل به استفاده، ابعاد اصلی و مهم آن سازه را اندازه گیری می‌نماید، اکثر آیتم‌های به کار رفته در تحقیق حاضر آن‌هایی هستند که قبلاً توسط محققان و صاحب‌نظران تایید شده‌اند، از این رو می‌توان بیان داشت که از اعتبار محتوا برخوردار هستند از صاحب‌نظران (استادان راهنما و مشاور و خبرگان) درخواست شد در مورد روایی محتوایی و صوری پرسشنامه قضاوت نمایند تا در صورت لازم، اصلاحات و تغییراتی در آن صورت پذیرد که در این مرحله پرسشنامه مورد تایید قرار گرفت، به منظور تعیین اینکه گویه‌های هر یک از مقیاس‌های بکار رفته جهت سنجش آن دسته از متغیرهایی که به شکل مقیاس لیکرت بودند، دارای ارتباط درونی بوده و یک چیز را اندازه می‌گیرند، از ضریب آلفای کرونباخ استفاده گردید که مقدار ضریب مذکور برای هر یک از مقیاس‌های بکار رفته در جدول (۱) درج گردیده است، مندرجات جدول نشان می‌دهد که خرده مقیاس‌های پرسشنامه دارای ضرایب پایایی قابل قبولی هستند.

جدول ۱- ضریب پایایی مولفه‌های پرسشنامه

آلفای کرونباخ	مفاهیم اولیه
۰/۷۸	دیپلماسی ورزشی
۰/۷۳	قدرت
۰/۷۲	همگرایی جهانی
۰/۸۰	بسیج افکار عمومی
۰/۸۷	همسوسازی
۰/۷۸	مشروعیت سازی
۰/۸۸	قدرت ایران

روش تحلیل داده بنیاد (گراند تئوری) با رهیافت ساخت‌گرایانه^۱ که توسط چارمز^۲ (۲۰۰۰) بود که با ابزار MAXQD تحلیل انجام شد و تحلیل عاملی اکتشافی با استفاده از نرم‌افزارهای SPSS۲۲ و SmartPLS۳ صورت گرفت.

یافته‌های تحقیق

بعد از ارائه مدل به آزمون فرضیات پرداخته شد، بررسی فرضیه‌های تحقیق براساس روش معادلات ساختار در نرم‌افزار SMARTPLS پرداخته شده است.

جدول ۲: تحلیل توصیفی متغیرهای تحقیق

متغیرهای تحقیق	میانگین	انحراف معیار	واریانس	چولگی	کشیدگی
ورزش‌های المپیک	۸۶،۳	۷۴۴،۰	۵۵۳،۰	۹۶۱،۰	۹۳۳،۱
اقتدار سیاسی	۷۳،۳	۷۹۱،۰	۶۲۶،۰	-۶۵۱،۰	۲۹۶،۰
مشروعیت‌سازی ایران	۷۷،۳	۸۷۱،۰	۷۵۹،۰	-۶۴۹،۰	۱۳۸،۰
قدرت ایران	۷۶،۳	۸۴۴،۰	۷۱۲،۰	-۵۴۹،۰	۳۰۱،۰
همسوسازی	۶۶،۳	۸۷۹،۰	۷۷۲،۰	-۴۶۷،۰	۱۶۱،۰

براساس آمار توصیفی متغیرهای پژوهش، متغیر ورزش‌های المپیک دارای میانگین ۸۶،۳ است، واریانس این متغیر ۷۴۴،۰ به دست آمده است، اطلاعات بقیه متغیرها در جدول نشان داده شده است.

آزمون نرمال بودن داده‌ها

جدول ۳: آزمون نرمال بودن داده‌ها

متغیرها	آماره کلموگروف اسمیرنوف	سطح معناداری	نتیجه آزمون
---------	-------------------------	--------------	-------------

^۱ Constructivist

^۲ Charmaz

ورزش‌های المپیک	۰/۹۱۶	۰/۰۸۶	نرمال
اقتدار سیاسی	۱/۱۶۱	۰/۰۷۰	نرمال
مشروعیت‌سازی ایران	۱/۲۹۹	۰/۰۶۴	نرمال
قدرت ایران	۱/۷۲۷	۰/۰۶۱	نرمال
همسوسازی	۱/۱۵۲	۰/۰۸۵	نرمال

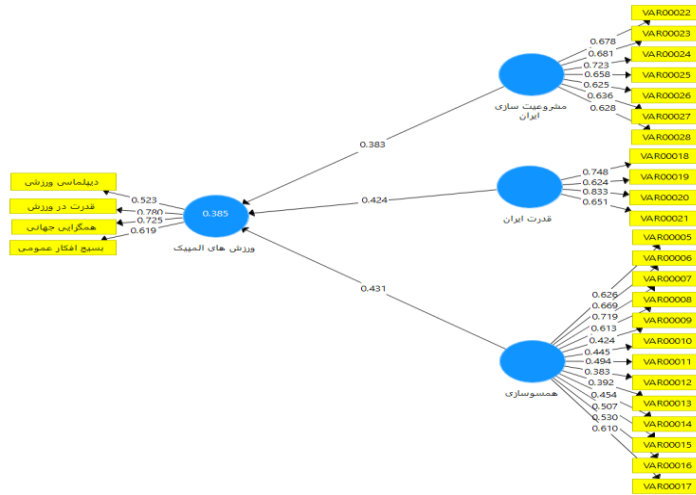
براساس نتایج آزمون کولموگروف-اسمیرنوف در تمامی موارد مقدار معناداری بزرگتر از سطح خطا (۰/۰۵) بدست آمده است، بنابراین دلیلی برای رد فرض صفر وجود ندارد و توزیع داده‌ها نرمال است.

قبل از ارزیابی روابط ساختاری، هم خطی می‌بایستی بررسی شود تا مطمئن شویم نتایج رگرسیون اریب نمی‌باشد، در آمار، عامل تورم واریانس، شدت همخطی چندگانه را در تحلیل رگرسیون کمترین مربعات معمولی ارزیابی می‌کند، شدت همخطی چندگانه را با بررسی بزرگی مقدار VIF می‌توان تحلیل نمود، در واقع این شاخص بیان میدارد چه مقدار از تغییرات مربوط به ضرایب برآورد شده بابت همخطی افزایش یافته است، چنانچه مقدار VIF بزرگتر از ۵ باشد، سطح تورم بحرانی است و مقدار ایده‌آل برای VIF مقدار ۳ و کمتر از آن می‌باشد.

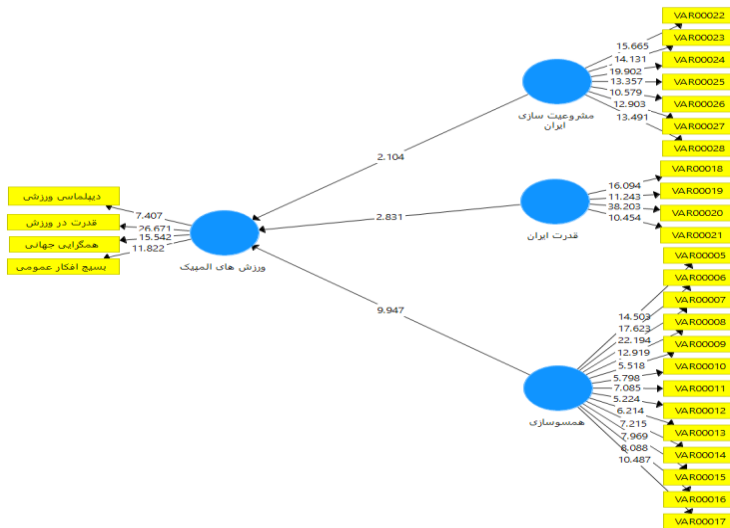
جدول ۴ آزمون هم خطی چندگانه (VIF)

VIF	متغیر
۰۶۸، ۱	ورزش‌های المپیک
۰۶۸، ۱	اقتدار سیاسی
۴۱۶، ۱	مشروعیت‌سازی ایران
۲۷۵، ۲	قدرت ایران
۹۶۸، ۱	همسوسازی

طبق نتایج جدول ۴، مقدار VIF مولفه‌های تحقیق کمتر از ۳ به دست آمده است، بنابراین مولفه‌های تحقیق هم خطی ندارند،

شکل ۱- بار عاملی مدل تحقیق

شکل ۲- آماره تی بوت استرایینگ مدل تحقیق

بررسی مدل بیرونی: مدل بیرونی هم ارز تحلیل عامل تاییدی است، یعنی جهت بررسی مدل، نخست برای سنجش روابط متغیرهای پنهان با گویه‌های سنجش آنها از مدل بیرونی استفاده شده است، مدل بیرونی ارتباط گویه‌ها یا همان سوالات پرسشنامه را با سازه‌ها مورد بررسی قرار می‌دهد، در واقع تا ثابت نشود سوالات پرسشنامه، متغیرهای پنهان را به خوبی اندازه‌گیری کرده‌اند، نمی‌توان روابط را مورد آزمون قرار داد، برای آنکه نشان داده شود متغیرهای پنهان به درستی اندازه‌گیری شده‌اند از مدل بیرونی استفاده شده است، نتایج مدل اندازه‌گیری در جدول ۸ ارائه شده است،

جدول ۵- مدل بیرونی حداقل مربعات جزئی (مدل اندازه‌گیری)

عامل ها	بار عاملی	سطح معناداری
VAR۰۰۰۰۱	۵۲۳ ،۰	۰۰۰ ،۰
VAR۰۰۰۰۲	۵۵۲ ،۰	۰۰۰ ،۰
VAR۰۰۰۰۳	۶۰۹ ،۰	۰۰۰ ،۰
VAR۰۰۰۰۴	۷۲۶ ،۰	۰۰۰ ،۰
VAR۰۰۰۰۵	۶۲۲ ،۰	۰۰۰ ،۰
VAR۰۰۰۰۶	۶۶۹ ،۰	۰۰۰ ،۰
VAR۰۰۰۰۷	۷۶۴ ،۰	۰۰۰ ،۰
VAR۰۰۰۰۸	۷۷۲ ،۰	۰۰۰ ،۰
VAR۰۰۰۰۹	۶۵۹ ،۰	۰۰۰ ،۰
VAR۰۰۰۱۰	۶۹۸ ،۰	۰۰۰ ،۰
VAR۰۰۰۱۱	۶۶۰ ،۰	۰۰۰ ،۰
VAR۰۰۰۱۲	۸۲۰ ،۰	۰۰۰ ،۰
VAR۰۰۰۱۳	۸۳۶ ،۰	۰۰۰ ،۰
VAR۰۰۰۱۴	۷۷۵ ،۰	۰۰۰ ،۰

۰۰۰ ،۰	۷۵۵ ،۰	VAR۰۰۰۱۵
۰۰۰ ،۰	۷۹۷ ،۰	VAR۰۰۰۱۶
۰۰۰ ،۰	۸۱۹ ،۰	VAR۰۰۰۱۷
۰۰۰ ،۰	۸۷۵ ،۰	VAR۰۰۰۱۸
۰۰۰ ،۰	۷۵۸ ،۰	VAR۰۰۰۱۹
۰۰۰ ،۰	۶۹۳ ،۰	VAR۰۰۰۲۰
۰۰۰ ،۰	۸۲۸ ،۰	VAR۰۰۰۲۱
۰۰۰ ،۰	۵۷۹ ،۰	VAR۰۰۰۲۲
۰۰۰ ،۰	۶۸۳ ،۰	VAR۰۰۰۲۳
۰۰۰ ،۰	۶۸۹ ،۰	VAR۰۰۰۲۴
۰۰۰ ،۰	۶۶۷ ،۰	VAR۰۰۰۲۵
۰۰۰ ،۰	۶۸۰ ،۰	VAR۰۰۰۲۶
۰۰۰ ،۰	۵۹۶ ،۰	VAR۰۰۰۲۷
۰۰۰ ،۰	۴۰۳ ،۰	VAR۰۰۰۲۸

بر اساس نتایج مدل اندازه‌گیری مندرج در جدول ۵ بار عاملی مشاهده در تمامی موارد مقداری بزرگتر از ۰٫۳ دارد که نشان می‌دهد همبستگی مناسبی بین متغیرهای قابل مشاهده با متغیرهای پنهان مربوط به خود وجود دارد، بنابراین می‌توان نتیجه گرفت هر متغیر اصلی به درستی مورد سنجش قرار گرفته است و با عنایت به یافته‌های حاصل از این مقیاس می‌توان به آزمون فرضیه‌های پژوهش پرداخت.

ضریب پایایی همگون: پایایی ترکیبی با استفاده از فرمولی که توسط یورسکاگک ارائه شده نیز قابل محاسبه است، ضریب Rho نیز برای سنجش پایایی درونی سازه‌ها است، همچنان که چین (۱۹۹۸) معتقد است ضریب Rho نسبت به آلفای کرونباخ از اطمینان بیشتری برخوردار است، مقدار این ضریب باید بیش از ۰٫۷ باشد، روابط زیر برقرار می‌باشد:

CR > ۰,۷

CR > AVE

AVE > ۰,۵

جدول ۶: روایی همگرا و پایایی متغیرهای تحقیق

متغیر	آلفای کرونباخ	AVE	CR	Rho
ورزش‌های المپیک	۸۰۲،۰	۷۱۶،۰	۸۸۳،۰	۸۰۲،۰
اقتدار سیاسی	۸۴۵،۰	۶۰۷،۰	۸۸۵،۰	۸۷۹،۰
مشروعیت سازی ایران	۸۲۹،۰	۶۶۳،۰	۸۸۶،۰	۸۵۳،۰
قدرت ایران	۸۸۱،۰	۸۰۸،۰	۹۲۶،۰	۸۸۳،۰
همسوسازی	۸۹۳،۰	۶۱۶،۰	۹۰۹،۰	۹۰۸،۰

طبق نتایج جدول فوق، آلفای کرونباخ تمامی متغیرها بزرگتر از ۰,۷ بوده بنابراین از نظر پایایی تمامی متغیرها مورد تأیید است، مقدار میانگین واریانس استخراج شده (AVE) همواره بزرگتر از ۰,۵ است بنابراین روایی همگرا نیز تأیید می‌شود، مقدار پایایی مرکب (CR) نیز بزرگتر از AVE و ۰,۷ است و هر یک از سازه‌های مدل از روایی و پایایی مناسبی برخوردار است، همچنین ضریب پایایی همگون (Rho)، نیز بالاتر از ۰,۷ به دست آمده‌اند.

جدول ۷- روش فورنل و لاکر

همسوسازی	قدرت ایران	مشروعیت سازی ایران	اقتدار سیاسی	ورزش‌های المپیک	
				۸۴۶،۰	ورزش‌های المپیک
			۷۷۹،۰	۴۲۰،۰	اقتدار سیاسی
		۸۱۴،۰	۳۴۶،۰	۳۱۶،۰	مشروعیت سازی ایران
	۸۹۹،۰	۴۹۹،۰	۳۵۲،۰	۵۳۳،۰	قدرت ایران
۸۸۹،۰	۷۷۴،۰	۴۱۲،۰	۳۷۰،۰	۵۱۷،۰	همسوسازی

همانطور که در جدول ۷ مشخص است مقادیر موجود در روی قطر اصلی ماتریس، از کلیه مقادیر موجود در ستون مربوط آن بزرگتر است و نشان دهنده آن است که مدل ما دارای روایی و اگری مناسبی است، تحقیقات اخیر توسط هینسلر و همکاران (۲۰۱۵) نشان می‌دهد که معیار فورنل لاکر هنگامی که بارهای عاملی سازه‌ها اختلاف جزئی باهم دارند، به خوبی عمل نمی‌کند، بنابراین هینسلر و همکاران معیار HTMT را بعنوان جایگزین پیشنهاد داده‌اند، در صورتی که مقادیر تمامی اعداد مندرج در ستون‌ها در این روش کمتر از ۰٫۹ باشد مدل از روایی و اگری مناسب برخوردار خواهد بود.

جدول ۸: نتایج روش HTMT جهت بررسی روایی و اگری

	ورزش‌های المپیک	اقتدار سیاسی	مشروعیت سازی ایران	قدرت ایران	همسوسازی
ورزش‌های المپیک					
اقتدار سیاسی	۰٫۳۸۱				
مشروعیت سازی ایران	۰٫۳۸۱	۰٫۵۹۳			
قدرت ایران	۰٫۶۳۱	۰٫۵۸۹	۰٫۵۸۲		
همسوسازی	۰٫۵۹۶	۰٫۳۷۴	۰٫۴۶۶	۰٫۷۴۵	

با توجه به جدول ۸ اینکه مقدار اعداد به دست آمده کمتر از ۰٫۹ است، بنابراین روایی و اگری HTMT مورد قبول است.

برازش کلی مدل (معیار GOF)

این معیار مربوط به بخش کلی مدل‌های معادلات ساختاری است، بدین معنی که توسط این معیار، محقق می‌تواند پس از بررسی برازش بخش اندازه‌گیری و بخش ساختاری مدل کلی پژوهش خود

برازش بخش کلی را نیز کنترل نماید، معیار GOF^۱ توسط تین هاوس و همکاران^۲ (۲۰۰۵) ابداع گردید و طبق فرمول زیر محاسبه می گردد:

$$GOF = \sqrt{Avg(Communalities) \times R^2}$$

Communalities نشانه میانگین مقادیر اشتراکی هر سازه و R^2 نیز مقدار میانگین واریانس تبیین شده سازه های درون زای مدل می باشد، ورتزل^۳ و همکاران^۳ (۲۰۰۹)، سه مقدار ۰، ۰-۰۱، ۰-۰۲۵، ۰-۰۳۶ را به عنوان مقادیر ضعیف، متوسط و قوی برای GOF معرفی نموده اند، محاسبه معیار GOF:

$$Avg(R^2) = ۰,۳۸۵$$

$$GOF = \sqrt{۰,۷۵۳ \times ۰,۳۸۵} = ۰,۵۳۸$$

بنابراین براساس GOF نیز مدل مورد تأیید است.

معیار اندازه تاثیر F۲

اندازه تاثیر، دیگر شاخص برازش بخش ساختاری مدل است و برای متغیرهای مستقل برونزا مصداق دارد، شاخص اندازه اثر توسط جاکوب کوهن (۱۹۸۸) معرفی شده است و در بحث محاسبه شاخص کوهن نیز به آن پرداخته شده است، شاخص F۲ برای یک متغیر مستقل، میزان تغییرات در برآورد متغیر وابسته را زمانی که اثر آن متغیر حذف شود، نشان می دهد، براساس نظر کوهن، میزان این شاخص به ترتیب ۰/۰۲ (ضعیف) ۰/۱۵ (متوسط) و ۰/۳۵ (قوی) می باشد، برای محاسبه اندازه اثر از میزان ضریب تعیین استفاده می شود.

^۱: Goodness Of Fitness

^۲: Tenenhaus et al

^۳: Wetzels et al

$$F^2 = \frac{R^2_{included} - R^2_{excluded}}{1 - R^2_{included}}$$

$R^2_{included}$ = ضریب مسیر با حضور متغیر پیش‌بین

$R^2_{excluded}$ = ضریب مسیر در غیاب متغیر پیش‌بین

براساس رابطه فوق کافی است یک بار ضریب تعیین با در نظر گرفتن تاثیر متغیر مستقل موردنظر محاسبه شود و سپس با حذف این تاثیر محاسبه شود، سپس مقدار محاسبه شده براساس مقادیر پیشنهادی کوهن تفسیر شود.

معیار Q^2

قدرت پیش بین مدل یا اشتراک افزونگی معیار دیگری برای بررسی مدل ساختاری است، قابلیت پیش بینی مدل با استفاده از آزمون ناپارامتری استون گیسر (۱۹۷۴) قابل سنجش است، در حالی که Q^2 میزان موفقیت این پیش بینی را ارزیابی می‌نماید، هر و همکاران (۲۰۱۹) درباره شدت قدرت پیش‌بینی مدل در مورد سازه‌های درونزا مقادیر متفاوتی را بیان کرده اند و سه مقدار ۰، ۰، ۲۵ و ۵۰ را به ترتیب قدرت پیش‌بینی ضعیف، متوسط و قوی تعیین نموده‌اند، برای محاسبه مقدار Q^2 در نرم‌افزار PLS از تکنیک بلاپندفولدینگ استفاده می‌شود.

جدول ۹: معیار اندازه‌ی تأثیر (شاخص کوهن)

متغیرها	Q^2	F^2
ورزش‌های المپیک	۴۱۰ ،۰	۴۴۷ ،۰
اقتدار سیاسی	۶۳۷ ،۰	۴۹۳ ،۰
مشروعیت سازی ایران	۵۶۴ ،۰	۵۴۴ ،۰
قدرت ایران	۴۷۲ ،۰	۳۸۴ ،۰
همسوسازی	۴۷۳ ،۰	۳۸۱ ،۰

همان طور که در جدول ۹ نشان داده شده است، مقدار بدست آمده از معیار Q۲ که قدرت پیش بینی مدل را برای سازه‌های درزونزا نشان می‌دهد، حاکی از آن است که قدرت پیش بینی سازه‌های پژوهش بصورت قوی برآورد می‌شود، در ادامه شاخص‌های برازش مدل مشخص شدند.

جدول ۱۰: شاخص‌های نهایی برازش مدل

	Saturated Model	Estimated Model	LIMITED
SRMR	۰,۲۴	۰,۲۴	<۰,۸
d_ULS	۲۲۸,۱	۲۲۸,۱	
d_G	۶۶۰,۱	۶۶۰,۱	
Chi-Square	۹۰۵,۳	۹۰۵,۳	
NFI	۹۰۵,۰	۹۰۵,۰	>۰,۹

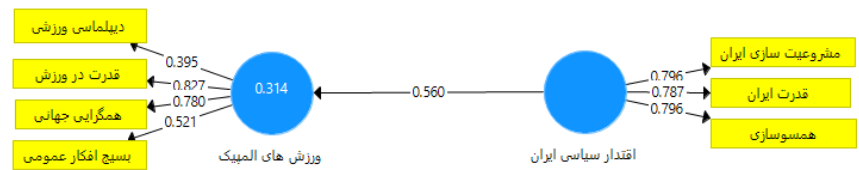
شاخص‌های SRMR و NFI نسبت به حد خود، مناسب هستند، شاخص‌های دیگر -CHI-SQUARE و d-uls d-g در برازش مدل مشخص می‌شوند که براساس تکنیک بوت استرپینگ مورد تأیید هستند.

ارزیابی فرضیات تحقیق

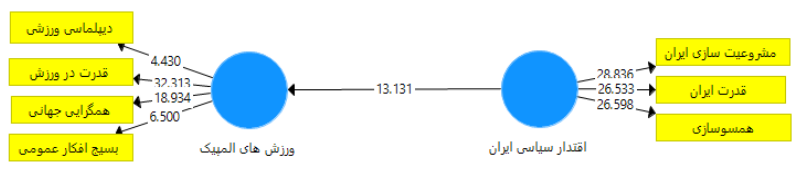
در این قسمت براساس نتایج حاصل شده از محاسبه کمترین مربعات جزئی براساس بارعاملی و بوت استرپینگ، فرضیه‌های پژوهش مورد بررسی قرار گرفته اند:

فرضیه اصلی: اقتدار سیاسی ایران بر ورزش‌های المپیک تأثیرگذار است.

به منظور بررسی فرضیه اصلی یک مدل کلی براساس مولفه‌ها مشخص شده است:

شکل ۳- بار عاملی به منظور بررسی فرضیه اصلی

شکل ۴- آماره تی به منظور بررسی فرضیه اصلی

جدول ۱۱- بررسی فرضیه‌ها

متغیر وابسته	ضریب مسیر	آماره تی	سطح معناداری	وضعیت
اقتدار سیاسی ایران بر ورزش های المپیک	۰، ۵۶۰	۱۳، ۱۳۱	۰، ۰۰۰	تائید

بر اساس نتایج به دست آمده از مدل معادلات ساختاری، ضریب مسیر بین اقتدار سیاسی ایران بر ورزش های المپیک بالاتر از ۰، ۳ به دست آمده است (۰، ۵۶۰)، سطح معناداری نیز کمتر از ۰، ۰۵ به دست آمده است (۰، ۰۰۰)، بنابراین با اطمینان ۹۵، ۰ می‌توان گفت اقتدار سیاسی ایران بر ورزش های المپیک تاثیر مثبت و معنی داری دارد.

فرضیه فرعی ۱- مشروعیت سازی ایران بر ورزش های المپیک تاثیر گذار است،

جدول ۱۲- بررسی فرضیه فرعی ۱

متغیر وابسته	ضریب مسیر	آماره تی	سطح معناداری	وضعیت
--------------	-----------	----------	--------------	-------

وضعیت	سطح معناداری	آماره تی	ضریب مسیر	متغیر وابسته
تائید	۰۰۰، ۰	۱۰۴، ۲	۳۸۳، ۰	مشروعیت سازی ایران بر ورزش های المپیک

براساس نتایج به دست آمده از مدل معادلات ساختاری، ضریب مسیر بین مشروعیت سازی ایران بر ورزش های المپیک بالاتر از ۰، ۳ به دست آمده است (۰، ۳۸۳)، سطح معناداری نیز کمتر از ۰، ۰۵ به دست آمده است (۰، ۰۰۰)، بنابراین با اطمینان ۰، ۹۵ می توان گفت مشروعیت سازی ایران بر ورزش های المپیک تاثیر مثبت و معنی داری دارد.

فرضیه فرعی ۲- قدرت ایران بر ورزش های المپیک تاثیر گذار است،

جدول ۱۳- بررسی فرضیه فرعی ۲

وضعیت	سطح معناداری	آماره تی	ضریب مسیر	متغیر وابسته
تائید	۰۰۰، ۰	۸۳۱، ۲	۴۲۴، ۰	قدرت ایران بر ورزش های المپیک

براساس نتایج به دست آمده از مدل معادلات ساختاری، ضریب مسیر بین قدرت ایران بر ورزش های المپیک بالاتر از ۰، ۳ به دست آمده است (۰، ۴۲۴)، سطح معناداری نیز کمتر از ۰، ۰۵ به دست آمده است (۰، ۰۰۰)، بنابراین با اطمینان ۰، ۹۵ می توان گفت قدرت ایران بر ورزش های المپیک تاثیر مثبت و معنی داری دارد.

فرضیه فرعی ۳- همسوسازی بر ورزش های المپیک تاثیر گذار است،

جدول ۱۴- بررسی فرضیه فرعی ۳

وضعیت	سطح معناداری	آماره تی	ضریب مسیر	متغیر وابسته
تائید	۰۰۰، ۰	۹۴۷، ۹	۴۳۱، ۰	همسوسازی بر ورزش های المپیک

براساس نتایج به دست آمده از مدل معادلات ساختاری، ضریب مسیر بین همسوسازی بر ورزش های المپیک بالاتر از ۰، ۳ به دست آمده است (۰، ۴۳۱)، سطح معناداری نیز کمتر از ۰، ۰۵ به دست آمده است (۰، ۰۰۰)، بنابراین با اطمینان ۰، ۹۵ می توان گفت همسوسازی بر ورزش های المپیک تاثیر مثبت و معنی داری دارد.

نتیجه‌گیری

فرضیه اصلی: اقتدار سیاسی بر ورزش‌های المپیک تأثیر گذار است

بر اساس نتایج به‌دست‌آمده از مدل معادلات ساختاری، ضریب مسیر بین اقتدار سیاسی ایران بر ورزش‌های المپیک بالاتر از ۰،۳ به‌دست‌آمده است (۰،۵۶۰)، سطح معناداری نیز کمتر از ۰،۰۵ به‌دست‌آمده است (۰،۰۰۰)، بنابراین با اطمینان ۰،۹۵ می‌توان گفت اقتدار سیاسی ایران بر ورزش‌های المپیک تأثیر مثبت و معنی‌داری دارد، یافته‌های به‌دست‌آمده با تحقیقات هادیان وهمکار (۱۴۰۱) عزیزآبادی و بهشتی (۱۳۹۸) شامرضایی وهمکار (۱۳۹۷) رحمتی وهمکاران (۱۳۹۶) باقری وهمکاران (۱۳۹۵) صباغی (۱۳۹۴) حشمت‌زاده وهمکار (۱۳۹۴) بابایی، وهمکاران (۱۳۹۴) شارکوف وهمکار (۲۰۲۰) برایان کلیفت و جاکوب بوستاد (۲۰۱۹) سیبیل وهمکاران (۲۰۱۸) گوزلر (۲۰۱۸) دیویدروی (۲۰۱۵) هم‌راستا است جهت تبیین می‌توان گفت اقتدار به معنای اقتدار متضمن تمایل بی‌قید و شرط زیردست به اطاعت است می‌تواند بر نهاد ورزش تأثیر گذار باشد چنانچه در این تحقیق نشان دادن شاخص‌های اقتدار سیاسی با ایجاد مشروعیت سازی، همسوسازی، اعمال قدرت بر ورزش اثر می‌گذارند از میان این شاخص‌ها بیشترین ضریب را همسوسازی داشته است.

مشروعیت سازی بر ورزش‌های المپیک تأثیر گذار است

بر اساس نتایج به دست آمده از مدل معادلات ساختاری، ضریب مسیر بین مشروعیت سازی ایران بر ورزش‌های المپیک بالاتر از ۰،۳ به دست آمده است (۰،۳۸۳)، سطح معناداری نیز کمتر از ۰،۰۵ به دست آمده است (۰،۰۰۰)، بنابراین با اطمینان ۰،۹۵ می‌توان گفت مشروعیت سازی ایران بر ورزش‌های المپیک تأثیر مثبت و معنی‌داری دارد، یافته‌های به دست آمده با تحقیقات عزیزآبادی و بهشتی (۱۳۹۸) شامرضایی و همکار (۱۳۹۷) رحمتی و همکاران (۱۳۹۶) باقری و همکاران (۱۳۹۵) صباغی (۱۳۹۴) حشمت‌زاده و همکار (۱۳۹۴) برایان کلیفت و جاکوب بوستاد (۲۰۱۹) سیبیل و همکاران (۲۰۱۸) گوزلر (۲۰۱۸) دیویدروی (۲۰۱۵) هم‌راستا است جهت تبیین می‌توان گفت مکانیزم مشروعیت سازی دولت، کمک می‌کند تا دریا بیم چگونه یک نظام سیاسی قادر به بقای

خود خواهد بود یا می‌تواند در نسل‌های متفاوت با مقتضیات روز خود را تطبیق دهد، افراد از نظم مستقر حمایت می‌کنند اما بدون فرایند مشروعیت‌سازی، در این زمینه ضمانتی برای دولت‌ها وجود نخواهد داشت، مشروعیت‌سازی، همان عملکرد حکومت برای کسب مشروعیت از طریق خرده‌نظام فرهنگی است، ایدئولوژی طبقه حاکمه تنها به این علت که قدرت سیاسی در دست آن طبقه است به ایدئولوژی حاکم تبدیل نمی‌شود، بلکه فرایند جامعه‌پذیری توسط نهادهایی که دولت برای کسب حمایت مردم ایجاد کرده است، در این زمینه تاثیر به‌سزایی دارد چنانچه در مدل نیز آمده است این روند در ورزش از طریق ایجاد اطلاعات در بین ورزشکاران و ایجاد اعتقاد فردی پرورزشکاران سعی در ایجاد مشروعیت برای نوع اقتدار خود میکنند و از این دو کانال به نوعی برای خود مشروعیت ایجاد می‌کنند.

قدرت ایران بر ورزش‌های المپیک تأثیر گذار است

بر اساس نتایج به دست آمده از مدل معادلات ساختاری، ضریب مسیر بین قدرت ایران بر ورزش‌های المپیک بالاتر از ۳،۰ به دست آمده است (۰،۴۲۴)، سطح معناداری نیز کمتر از ۰،۰۵ به دست آمده است (۰،۰۰۰)، بنابراین با اطمینان ۹۵،۰ می‌توان گفت قدرت ایران بر ورزش‌های المپیک تاثیر مثبت و معنی‌داری دارد، حشمت زاده و همکار (۱۳۹۴) برایان کلیفت و جاکوب بوستاد (۲۰۱۹) سیل و همکاران (۲۰۱۸) گوزلر (۲۰۱۸) دیویدروی (۲۰۱۵) هم راستا است، جهت تبیین می‌توان گفت واژه قدرت در این تحقیق اشاره به ۳ نوع قدرت از دیدگاه فوکو دارد یا به عبارتی می‌توان گفت مفاهیم به دست آمده در قالب دیدگاه فوکو از مفهوم قدرت جا گرفته‌اند، فوکو معتقد است قدرت از دیدگاه فوکو مولد است، و ابزاری است در مالکیت دولت که برای تحلیل نظم بر جامعه مورد استفاده قرار می‌گیرد از نظر او قدرت متکثر است و از سوی یک واحد سیاسی اجرا نمی‌شود بلکه از جاهای بیشماری اعمال می‌گردد از نظر فوکو این حکومت‌ها هستند که سعی می‌کنند برسوزنه‌ها تاثیر بگذارند و این نوع قدرت در گفتمان‌ها گسترده می‌شود و از طریق کردارهای نهادینی اعمال می‌شود.

فوکو، سه نوع قدرت را در جامعه مشخص کرده است:

۱) **قدرت انضباطی**، در این شکل از قدرت افراد انسانی را مانند منابع قدرت در نظر می‌گیرد، قدرت انضباطی، هر دو وجه توانمند ساز و محدود کننده را داراست و با مطیع و منضبط کردن بدن‌ها امکان سازماندهی شان را در نظام‌های اجتماعی به دست می‌آورد.

۲) **قدرت مشرف بر حیات**، که معنایش امنیت و سلامت است، افراد را نیروهایی شکل پذیر می‌داندست و تربیت کردن افراد را وظیفه ی دولت می‌دید، این رده از روابط قدرت، جمعیت را همچون منبع اقتدار در نظر می‌گرفت و از این رو به سازماندهی جمعیت‌ها، ترویج بهداشت و با پشتوانه پزشکی و روانپزشکی مدرن به تثبیت شکلی هنجارین از بدن‌ها و شخصیت‌ها در این حوزه‌های جمعیتی همت می‌گماشت.

۳) **قدرت حاکمیت بنیاد**، از دید فوکو، این روابط، مسئولیت کردارهای تابعان را به حاکم تحویل می‌کرد و در نتیجه وی را مسئول رستگاری پیروانش فرض می‌کرد، حاکم در برابر بر عهده گرفتن این مسئولیت خطیر، اطاعت بی چون و چرای تابعان را در تمام عرصه ی زیست جهان‌شان طلب می‌کرد و این به رابطه‌ی شبان و گله‌اش شبیه بود، که به نظر می‌رسد نوع قدرت حاکمیت بنیادی را در نظام قدرتی ایران بر ورزشکاران اعمال می‌شود بیشتر است.

همسوسازی بر ورزش‌های المپیک تأثیر گذار است

بر اساس نتایج به‌دست آمده از مدل معادلات ساختاری، ضریب مسیر بین همسوسازی بر ورزش‌های المپیک بالاتر از ۰،۳ به‌دست آمده است (۰،۴۳۱)، سطح معناداری نیز کمتر از ۰،۰۵ به‌دست آمده است (۰،۰۰۰)، بنابراین با اطمینان ۰،۹۵ می‌توان گفت همسوسازی بر ورزش‌های المپیک تأثیر مثبت و معنی‌داری دارد، یافته‌های به‌دست آمده با تحقیقات عزیزآبادی و بهشتی (۱۳۹۸) شامرضایی و همکار (۱۳۹۷) رحمتی و همکاران (۱۳۹۶) باقری و همکاران (۱۳۹۵) صباغی (۱۳۹۴) حشمت زاده و همکار (۱۳۹۴) هم‌راستا است، جهت تبیین می‌توان گفت همسوسازی به معنی این است که صاحبان قدرت از طریق دو مؤلفه نفوذ و سلطه بر ورزشکاران آن‌ها را ملزم به همراهی با سیاست‌های خودنمایند نفوذ شکلی از قدرت است اما متمایز از کنترل، اجبار و زور و مداخله است حالا این نوع وادار کردن می‌تواند به‌وسیله مواردی مانند

پول، غذا، دوستی یا حتی تهدید باشد، سلطه نیز به مانند نفوذ به معنی اینکه فردی بر دیگری اراده خود را تحمیل نماید ولی این اعمال قدرت لزوماً از طریق زور نباشد و در اینجا منظور از سلطه از دیدگاه بوردیو است که همراه با اجبارهای عاطفی و اخلاقی است، از نظر بوردیو این نوع از سلطه نوعی خشونت نمادین است که به خودی خود باز شناخته نمی شود بلکه به منظور حفظ سلطه است همچنین بوردیو به رابطه میان سلطه و مشروعیت نیز اشاره دارد و معتقد است در تمامی اشکال سلطه باید به نحوی منطقی توجیه می شوند تا مورد پذیرش قرار گیرند و صاحبان قدرت استدلال خود را برتر جلوه می دهند که این ضروری است، بوردیو همچنین معتقد است روابط مشروع سلطه ناشی از تفاوت مواضع افراد در سلسله مراتب اجتماعی و به رسمیت شناختن این تمایزات است و اقتدار گروه مسلط حاصل از اعمال قدرت نمادین در جامعه است، این قدرت مبتنی بر کاربردهای اجتماعی خاصی از فرهنگ است که در آن سلطه به شکلی نمادین خود را باز تولید می کند، فوکو برای به کارگیری قدرت در چارچوب سلطه سه شرط را ضروری می داند ۱- دادن جایگاه به افراد ۲- سازمان دهی افراد ۳- زمان دهی توانایی و قابلیت، شاید بتوان با این گفت فوکو ضرورت ورزشکاران حرفه ای را در سمت هایی مدیریتی و دولتی نیز مثال زد که چگونگی تسلط اقتدار را بر ورزش نشان می دهد.

بحث و تبیین

در سال های اخیر در مورد ورزش و ارتباطی که می تواند با سیاست داشته باشد محققین بسیار مطلب نوشته اند اما در مورد ورزش ها المپیک و دنیای که المپیک دارد بسیار متمایز است کار بروی آن بسیار سخت و دشوار است، تائید این مطالب را در کتاب اربابان پشت پرده المپیک نوشته ویو سیمسون اندرو جنینگز می توان به خوبی مشاهده کرد، چنانچه او بیان می کند به درون دنیای المپیک، یعنی ورزش حرفه ای به سختی می توان نفوذ کرد، ورزش تنها سازمانی است که با ارزش های ایدئالیسم و بشردوستانه استوار شد و با دخالت های سیاسی، رهبری های جهت دار، تبدیل به یک سازمان با نگاه های سیاسی و ملی گرایانه، مادی گرایانه و، شد که از حالت ایدئال خود فاصله گرفت، این تحقیق نیز بخشی این مطلب را به این گونه تبیین می کند که به گفته

بوردیو دنیای ورزش المپیک میدانی متفاوت از ورزش‌های دیگر دارد و عادت و آره‌ها و سبک متفاوتی را در کنکاش با آن مشاهده می‌کنیم، از آن تحت ورزش پشت درهای بسته بتوان نام برد، چراکه در این میان کشورها سعی می‌کنند هر کدام نوعی در این میدان بازی رفتاری از خود نشان دهند که پیروزی باشند، ایران نیز به‌عنوان یکی از کشورهای که در این رقابت‌ها شرکت می‌کند سعی می‌کند از طریق (قدرت مشرف به حیات، قدرت بنیادی، قدرت انضباطی) تسلط خود و قدرت خود را بر ورزشکاران حرفه‌ای اعمال نماید و در کنار آن یک نوع همسوسازی با ارزش‌های که خودش می‌خواهد مشروعیت سازی کند و ورزشکاران را در مجامع بین‌المللی تحت سلطه و نفوذ و اقتدار سیاسی خود قرار دهد.

این روند خودش به بازتولید قدرت نیز کمک می‌کند چراکه اقتدار سیاسی و اقتداری که بر ورزشکاران اعمال می‌شود و ارزش‌هایی که آن‌ها دنبال می‌کنند با ارزش‌های ایران همسو باشد در مجامع بین‌المللی نیز وجه بین‌المللی خوبی خواهد داشت در نتیجه به‌نوعی اقتدار سیاسی ایران را تقویت می‌کند، این نوع اعمال قدرت اگر بخواهیم در قالب نظری وبری قرار بدهیم نه می‌توان آن را فرهمندانه ای صرف خواند و نه آن را عقلانی یا قانونی بلکه به‌نوعی اقتدار سنتی بیشتر شبیه است که در نظام‌های پدر سالانه حاکم بوده است، اگر بخواهیم تبیین نظری به موضوع داشته باشیم می‌توان چنین نتیجه گرفت قدرت فوکویی، اقتدار سیاسی سنتی وبری گویای شرایط حاکم است، این اقتدار چنان ساخت یافته است که هم محدودکننده کنش ورزشکاران محدودکننده فرصت‌ها و امکانات هم شده است.

پیشنادهای تحقیق

- با توجه به نتایج گفته شده اقتدار سیاسی می‌تواند بر ورزش اثرگذار باشد پیشنهاد می‌گردد شکل اقتدار سنتی حاکم بر ورزش به شیوه عقلانی تغییر یابد.
- عقلانیتی که مشروعیت برنامه‌ها و نوع قانون‌گذاری‌های خود را از ورزشکاران کسب کند نه اینکه خود سیاسیون بخواهند تصمیم به قانون‌گذاری نمایند.

- چنانچه دیدیم و خود ورزشکاران نیز در متن مصاحبه‌ها به آن اقرار کردند کشوری که دارای قدرت در مجامع بین‌المللی هستند بیشتر می‌تواند رشد کنند بر کسب قدرت و اعتبار بین‌المللی بیشتر تلاش شود.
- به‌کارگیری ورزشکاران حرفه‌ای در ورزش چنانچه نوعی بازتولید سلطه است اما می‌تواند به‌عنوان یک.

منابع و مآخذ

- اسمارت، بری، (۱۳۸۵) میشل فوکو، ترجمه‌ی لیلا جو افشانی و حسن چاوشیان، تهران، نشر اختران.
- بلاو، پتر ام (۱۳۸۴)، «چند انتقاد از نظریه اقتدار وبر»، در مجموعه مقالات عقلانیت و آزادی، ترجمه: یدالله موقن و احمد تدین، تهران: هرمس، چاپ دوم.
- دو فرانس، ژاک، جامعه‌شناسی ورزش، ۱۳۸۵، ترجمه عبدالحسین نیک گوهر، تهران، انتشارات توتیا.
- دیلینی، تیم، (۱۳۸۷)، نظریه‌های کلاسیک جامعه‌شناسی، ترجمه صدیقی و طلوعی، تهران: نشر نی.
- راسل، برتراند (۱۳۷۱) قدرت، ترجمه دریابندری، تهران: انتشارات خوارزمی.
- راش، مایکل (۱۳۸۷) جامعه و سیاست، ترجمه منوچهر صبوری، تهران: انتشارات سمت.
- سنت، ریچارد (۱۳۷۸) اقتدار، ترجمه باقر پرهام، تهران: انتشارات شیرازه.
- شاه رضایی، فاطمه؛ شیرزادی، رضا (۱۳۹۷)، ورزش، سیاست و روابط بین‌الملل؛ مجله مطالعات بین‌المللی، شماره ۵۹.
- شعبانی بهار، غلامرضا؛ فلاح، عباس؛ (۱۳۹۹) الگوی راهبردی برنامه‌ریزی اداره امور ورزش بر اساس گفتمان امام و رهبری، قانون اساسی.
- تجارب جمهوری اسلامی و تجارب موفق بشری مجله: مطالعات دفاعی استراتژیک» تابستان ۱۳۹۹ - شماره ۸۰.

- عزیزآبادی، محمد مهدی، بهشتی، سید صمد (۱۳۹۸) جامعه‌شناسی سیاسی ورزش: تأثیر ورزش و ورزشکاران حرفه‌ای بر زندگی سیاسی.
- فصلنامه سپهر سیاست، سال ۷، شماره ۲۳.
- فوکو، میشل (۱۳۸۲) سوژه و قدرت (مؤخره بر کتاب درینفوس و رابینو)، ترجمه حسین بشریه، نشر نی.
- فوکو، میشل (۱۴۰۰) نیچه، فروید، مارکس، ترجمه افشین جهان‌دیده، تهران، نشر هرمس.
- هادیان جزمی، ناصر؛ کریمی، امیر هوشنگ (۱۴۰۱) بررسی چگونگی تعامل ورزش - سیاست خارجی بر پایه «نظریه میدان» پیتربوردیو.
- مجله فصلنامه سیاست، دوره ۵۲، شماره ۱، ۲۵۹-۲۸۴.
- Clift, Bryan, Jacob J. Bustad (۲۰۱۹) "Sport and Politics" In Oxford Bibliographies (Oxford Bibliographies), Oxford University Press,
- Hill M E (۲۰۰۳) The Development of an Instrument to Measure Entrepreneurship: Entrepreneurship within the Corporate Setting, publisher not identified,
- Ørnulf Seippel Håvard B, Dalen Morten R, Sandvik Gerd Marie Solstad (۲۰۱۸) from political sports to sports politics: on political mobilization of sports issues, International Journal of Sport Policy and Politics Volume ۱۰, ۸ Issue ۴۸,
- Sharkov, F, I, V, V, Silkin (۲۰۲۰) Sociology of sports and the space of sports practices: Social genesis and sociological theories, RUDN Journal of Sociology ۲۰۲۰ VO 1۲۰, No, ۱ ۱۳۷—۱۴۴